

EHDOTUS

PURJELAIVASÄÄTÖ - SEGELFARTSGSSTIFTELSEN nimisen säätiön perustamiseksi

PERUSTELUT NUORISOPURJELAIVAN HANKKIMISEKSI

Purjelaivoilla purjehtiminen tarjoaa nuorisolle toisenlaista toimintaa kuin yhä enemmän koneellistuva ja kaupunkilaistuva elämänmuotomme. Meri elementtinä — tuuli ja laiva — antavat ne puitteet, joissa jokainen mukana oleva joutuu vastaamaan annetuista tehtävistä. Vaikeat olosuhteet — yön pimeys ja kova merenkäynti — vahvistavat itseluottamusta. Tiukka vahvipalvelu, purjeitten käsittely käsivoimin ja yhteistyönä tehtävät manööverit, saavat jokaisen tuntemaan olevansa "samassa laivassa". Purjelaivalla oppii arvostamaan tovereitaan aivan uudella tavalla. Toimintaan liittyy myös nuorison tarvitsema jännitysmomentti. Lyhyelläkin merimatalla saa jonkinlaisen kuvan merielämästä. Kenties kokemus saa jälleen palautumaan merelle ja valitsemaan ammatikseen merenkulkijan vaativan uran.

Nykyiset purjelaivat toimivat pääasiallisesti sota- tai kauppalaivaston miehistön ja päällystön koulutustehtävissä. Uutena piirteenä on nuorison kasvatus meri-olosuhteissa — "tehkää pojasta mies". Purjekouluilavoja on nykyään noin 120 mm seuraavissa maissa:

10 § Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja yhdessä tai kumpikin erikseen yhdessä hallituksen siihen valtuuttaman kolmannen henkilön kanssa.

11 § Säätiön valtuuskunnan ja hallituksen puheenjohtaja sekä jäsenet ovat oikeutettuja saamaan sen kokouspalkkion ja päivärahana, mikä valtion komiteoista on voimassa vastaavana aikana sekä kohtuullisen matkakulujensa korvauksen.

12 § Säätiön tilivuotena on kalenterivuosi. Edellisen vuoden tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen tulee olla valmiina helmikuun 20 päivään mennessä, jolloin säätiön tilit ja muut tarpeelliset asiakirjat viimeistään on esitettävä tilintarkastajille, joiden on annettava kirjallinen tilintarkastuskertomuksensa maaliskuun 1 päivään mennessä.

Oikeaksi todistettu jälennös hallituksen antamasta toimintakertomuksesta, tilintarkastajien lausunnosta ja tilinpäätöstageista on toimitettava ennen toukokuun loppua oikeusministeriölle.

13 § Näiden sääntöjen muuttamisesta tai säätiön lakkauttamisesta päättää säätiön valtuuskunta kahdessa perättäisessä vähintään yhden kuukauden väliajoin pidetyssä kokouksessa, jolloin ehdotusten kummassakin kokouksessa on saavutettava 3/4 äänten enemmistö laskettuna valtuuskunnan jäsenten kokonaismäärästä, käydäkseen valtuuskunnan päätöksessä.

Säätiön lakatesse ovat sen säästyneet varat luovutettava Meriliitto — Sjöfartsförbundet ry:lle.

14 § Näiden sääntöjen tarkemmasta soveltamisesta voi säätiön valtuuskunta antaa ohjesääntöjä.

15 § Mikäli näissä säännöissä ei toisin määrätä, noudatetaan voimassa olevia säätiöistä annetun lain määräyksiä.

— valitaan hallituksen jäsenet seuraavaksi kalenterivuodeksi
— valitaan vähintään kaksi tilintarkastajaa sekä heidän varamiehensä
— vahvistetaan seuraavan tilivuoden talousarvio ja toimintasuunnitelma
— käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

Valtuuskunnan ylimääräinen kokous pidetään milloin valtuuskunnan puheenjohtaja katsoo sitä tarvittavan tai milloin vähintään (kolme) valtuuskunnan jäsentä on sitä häneltä kirjallisesti pyytänyt.

7 § Säätiön hallitukseen kuuluu (viisi) kalenterivuodeksi kerrallaan valittua jäsentä.

Hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan nimeää säätiön valtuuskunta.

Valtuuskunnan ja hallituksen jäseninä eivät saa olla samat henkilöt.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan ja hänen esyttyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta tarvittaessa. Hallitus on päätösvaltainen, jos saapuvilla on (neljä) jäsentä tai (kolme) jäsentä, jos he ovat yksimielisiä. Äänestämistä kokouksessa noudatettakoon mitä edellä valtuuskunnan kokouksista on sanottu.

8 § Hallitus edustaa säätiötä ja hoitaa sen asioita, mikäli näissä säännöissä ei ole toisin määrätty. Hallitus älköön ilman valtuuskunnan lupaa myykö tai kiinnityttkö säätiön kiinteää omaisuutta. Hallitus ottaa toimeen säätiön toiminnanjohtajan ja muut toimihenkilöt, ellei tätä ole uskottu toiminnanjohtajalle, ja määrää heidän palkkionsa. Hallitus voi asettaa pysyviä tai tilapäisiä neuvottelukuntia tai toimikuntia; joiden kokoonpanon ja tehtävät se määrää.

9 § Toiminnanjohtaja hoitaa säätiön juoksevat asiat hallituksen ohjeiden ja valvonnan mukaan.

Toiminnanjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekoon.

Maa	Laivan nimi	Takila	Rak.v.	Pituus m	Kokon.	Runko	Leveys	Mie-	histo
Argentina	LIBERTAD	fregatti	1956	109	91,7	13,8		351	
Belgia	ZENOBE GRAMME	bermuda ketisi	1961	28,1	6,8			16	
Chile	ESMERALDA	4 mast. barkentini	1964	113	94	13		289	
Englantti	CAPTAIN SCOTT	3 mast. huippup. kuun.	1971	44		8,5		45	
	SIR WINSTON CHURCHILL	3 mast. huippup. kuun.	1966	45,7	41	8,1		46	
	MALCOLM MILLER	3 mast. huippup. kuun.	1968	45,7	41	8,1		46	
Espanja	JUAN SEBASTIAN ROYALIST	prika	1971	29,6	23,3	6,1		32	
	DE ELCANO	4 mast. huippup. kuun.	1927	106,8	88,1	13,1		332	
	GALATEA	parkki	1896	94,5	83	11,4		225	
Hollanti	URANIA	ketisi	1928	23,7	19	5,5		17	
Indonesia	DEWARUTJI	barkentini	1963	58,3	49,7	9,5		100	
Irlanti	ASGARD	kahveiliketisi	1905	18,1	15,4	4		13	
Italia	AMERIGO VESPUCCI	fregatti	1931	101	82	15,5		453	
	PALINURO	3 mast. barkentini	1934	68,9		10		111	
	GIORGIO CINI	barkentini	1896	51		8,7		195	
Japani	KAIMO MARU	4 mast. parkki	1930	97	93,5	12,9			
	NIPPON MARU	4 mast. parkki	1930						
Jugoslavia	JADRAN	3 mast. huippup. kuun.	1933	58	48	8,9		187	
Kanada	ST. LAWRENCE	brigantini	1967	21,7	18,1	6,6		22	
	PATFINDER	brigantini	1963	21,7	18,1	6,6		26	
Kreikka	EUGENE EUGENIDES	3 mast. huippup. kuun.	1929	59,4	50	9,1		92	
Kolumbia	GLORIA	parkki	1968	76	64,6	10,6		125	
Neuvostoliitto	SEDOV	4 mast. parkki	1921	117,5	109	14,6			
	KRUSENSTERN	4 mast. parkki	1926	114,5	100	14		454	
	DUNAY	fregatti	1928	97	78,3	14,8			
	TOVARITSISH	parkki	1933	82,1	73,7	12		250	
Norja	STAATSRAD LEHMKUHL	parkki	1952	98	87,5	12,6		204	
	CHRISTIAN RADICH	fregatti	1936	72,5	62,5	9,7		102	
	SØRLANDET	fregatti	1927	65	56,8	9,6		96	
Portugali	SAGRES II	parkki	1937	89,4	81,3	12		241	
	DAR POMORZA	fregatti	1909	91	73	12,6		156	
	ISKRA	3 mast. kahv. kuun.	1917	52	41,4	7,8		60	
	ZAWISZA CZARNY II	3 mast. tukip. kuun.	1952	43		6,7		47	
	MARIUSZ ZARUSKI	ketisi	1939	28		5,8		28	
	ZEW MORZA	2 mast. kahv. kuun.	1945	31,3		6,4		29	
	JANEK KRASICI	2 mast. kahv. kuun.	1945	31,3		6,4		28	
	HENRYK RUTKOWSKI	ketisi	1944	27,3	25	6,4		18	
Ranska	L'ETOILE	2 mast. huippup. kuun.	1932	37,5	32,4	7,2		38	
	LA BELLE POULE	2 mast. huippup. kuun.	1932	37,5	32,4	7,2		38	
	BEL ESPOIR II	3 mast. huippup. kuun.	1944	36	27,5	7		32	
Romania	MIRCEA	parkki	1938	82,1	73,7	12		210	
	FALKEN	2 mast. kahv. kuun.	1946	39,3	34,4	7,2		43	
Ruotsi	GLADAN	2 mast. kahv. kuun.	1947	39,3	34,4	7,2		43	
	LVS	ketisi	1885	27	24	6,2		28	
	GRATITUDE	2 mast. kahveiliketisi	1908	23				27	
	GRATIA	2 mast. kahv. kuun.	1900	29,9		5,2		25	
L-Saksa	GORCH FOCK	parkki	1958	89,4		12		269	
	SEUTE DEERN II	ketisi	1939	36,2	29,9	7,1		25	
	WILHELM PIECK	brigantini	1951	41	35	7,4		46	
I-Saksa	DANMARK	fregatti	1932	77	64	10		99	
Tanska	GEORG STAGE	fregatti	1935	41		8,4		79	
	WESTWARD HO	kahveiliketisi		32	25,9	6,4		169	
(Farsaaret)	EAGLE	parkki	1936	89,7	80,7	11,9			
Yhdysvallat	VEMA	3 mast. kuunari	1923	61,4	56	10		40	
	TE VEGA	2 mast. kahv. kuun.	1932	46,3	40,8	8,5		28	
	TABOR BOY	2 mast. huippup. kuun.	1914	35,9	28,3	6,6			
ALFA (17 kpl, rak. Suomessa) barkentini tai 3 mast. kuunari			1947—	51,7		8,7			

Suomi on Itämeren piirissä ainoa valtio, jolla ei ole yhtään purjelaivaa, siitä huolimatta, että maallamme ensimmäisen maailmansodan jälkeen oli kansainvälisesti tunnetut perinteet maailman suurten purjelaivojen viimeisenä käyttäjänä.

Meriliitto on jo seitsemänä kesänä järjestänyt pojille ja tytöille purjehduksia vuokraamallaan purjealusilla, jotka eivät kuitenkaan ole olleet tarkoitukseen täysin sopivia. Tämän rajoitettu toiminta tulee pian päättymään alusten puutteen vuoksi ellei ryhdytä pikaisiin toimenpiteisiin uuden purjelaivan hankkimiseksi palvelemaan Suomen merenkulkua nuorison harrastuksen virittäjänä ja sen merilöihin kasvattajana.

Vastapainona kaikille niille ajanviettelaisuuksille, joita suuria varoja tähän käyttäen nuorisolle maissa järjestetään ja jotka silti usein ovat johtaneet sen erilaisiin ongelmiin, on nähtävä reipas merimieselämä pienellä purjealusella, joka riittävästi toiminnallisuutta ja jännitystä tarjoten karaisee nuorison elämäntaistelua varten sekä opettaa sille myönteisen suhtautumisen maallamme tärkeisiin merellisiin elinkeinoihin. Kasvava kiinnostus tähän toimintaan kuvastuu siitä, että pyrkijöitä on ollut enemmän, kuin on pystytty ottamaan vastaan. Meriliiton kaksiviikkoisille purjehduksille on näinä seitsemänä kesänä osallistunut 530 iältään 14—17 vuotista poikaa ja 20 tyttöä. Osanottomaksu on määrätty niin alhaiseksi, että osallistuminen on ollut kaikille mahdollista. Vuonna 1972 oli osanottomaksu 140 markkaa kahden viikon purjehduksesta. Osanottajat on valittu ilmoittautumisi järjestyksessä.

VALMISTAVAT SELVITYKSET PURJELAIVASÄÄTÖN PERUSTAMISTA VARTEN

Meriliitto asetti vuonna 1968 toimikunnan tutkimaan purjelaivan hankkimis- ja käyttömahdollisuuksia, kun oli käynyt selväksi, että liiton vuokratuilla purjealusilla harjoittama nuorison harrastustoiminta alusten puutteen vuoksi pian päättyy, ellei liitolle saada sen käytössä olevaa alusta. Purjelaivatoimikunta jätti miehintönsä keväällä 1972. Se on suorittanut jatko-toimenpiteitä varten arvokkaan perustyn ja jättää keräämänsä aineiston perustettavan säätiön käyttöön. Se on tutkinut myös rahoitus- ja käyttökysymyksiä sekä tehnyt ehdotuksen purjelaivasäätiön säännöiksi.

Purjelaivatoimikunnan mietinnön valmistuttua Meriliiton hallitus asetti keskuudestaan työryhmän valmistelemaan Purjelaivasäätiön perustamista. Työryhmään, jonka puheenjohtajana on toiminut liiton puheenjohtaja, kutsuttiin kaksi jäsentä purjelaivatoimikunnasta. Työryhmä on hankkinut koti- ja ulkomailta asiasta lisää selvityksiä.

Tähänastiset laskelmat on tehty pienen englantilaisen prikin hankinta- ja käyttökustannusten perusteella, koska siitä on tiedot olleet helpoimmin saatavissa ja koska se on myös kooltaan Meriliiton käyttöön tarvittavaa alusta vastaava. Meriliiton tarkoituksellia palvelia parhaiten laiva, joka ottaisi mukaan 25—30 nuorta. Myös viistopurjein varustetuista aluksista on hankittu tietoja. Rakennettavan purjelaivan tyyppiin ja koon valinta jää kuitenkin perustettavan säätiön tehtäväksi.

PURJELAIVAN HANKINTA- JA KÄYTTÖ-KUSTANNUKSET SEKÄ NIIDEN RAHOITTAMINEN

Edellä esitetyn mukaisen purjelaivan hankintahinnaksi on vuonna 1973 tilattuna arvioitu 2 mmk. Purjelaivan hankinnan rahoittaminen on alustavasti suunniteltu siten, että suurimmaksi osaksi merenkäytön piiristä saatavin lahjoituksin kerätään säätiön peruspääoma sekä osa purjelaivan tilaamiseen tarvittavista varoista. Lisäksi suoritetaan kansalaiskeräys ja myydään tunnusesineitä. Tavaralahjoituksin ja työn muodossa pyritään peittämään huomattava osa aluksen rakennuskustannuksista.

Aluksen käyttämisestä johtuvat vuotuiset kulut ja tuotot on arvioitu vuoden 1973 hintatasossa seuraaviksi:

Kulut	
Henkilökunnan palkat	55 000,—
Henkilökunnan muonitus	9 000,—
Pentteri ja pyykki	3 000,—
Vakuutus	10 000,—
Poltto- ja voiteluaineet	3 000,—
Koneiston huolto ja varaosat	5 000,—
Maalit ja kansipuolen huolto	5 000,—
Purjeiden korjaus ja köysistön uusinta	10 000,—
Telakointi ja pohjan maalaus	10 000,—
Varalle	10 000,—
	<u>120 000,—</u>

Tuotot

Meriliiton käytöstä:

— 6 matkaa, kussakin 25 henk. à 400,— (78 vrk. à 770,—)	60.000,—
Muusta käytöstä:	
— 30 vrk. à 800,—	24.000,—
Avustukset ja muu tuotto	36.000,—
	<u>120.000,—</u>

Muita käyttäjiä voisivat olla esim. merivoimat, merimiesammattikoulut, Navigaatioliitto, purjehdusseurat jne. Se osa laivan vuotuisista käyttökustannuksista, jota ei saada aluksen käyttäjiltä, hankitaan valtiovaltalta, säätiöltä ym. yleishyödyllisiltä yhteisöiltä säätiön perustajia rasittamatta.

EHDOTUS PURJELAIVASÄÄTIÖN PERUSTAMISEKSI

Edellä esitetyt selvitykset purjelaivan hankkimista varten on suoritettu Meriliiton toimesta, joka on merenkulkualan aatteellinen järjestö Suomessa. Nuorisopurjelaivan hankkimisen tavoitteet voidaan tiivistää seuraaviksi:

- luonteen kasvatus ja merellisen harrastuksen vi-
rittäminen,
- opastus merelliseen ammatinvalintaan sekä
- kansalaisten mielenkiinnon herättäminen ja myön-
teisen asenteen luominen maamme merenkäytölle.

Asiaa valmistellessaan Meriliitto on todennut, ettei se yksin voi lähteä toteuttamaan nuorison purjelaivahan-
ketta, vaan että mukaan on saatava vielä laajem-
malti merenkulkua kannattavat piirit maassamme, val-
tiovalta ja satamakaupungit mukaan luettuna.

Meriliitto ehdottaa, että nuorisopurjelaivan hankki-
mista ja jatkuvaa hoitamista varten perustettaisiin
säätiö nimellä "Purjelaivasäätiö — Segelfartygsstif-
telsen" ja kutsuu kaikkia asiasta kiinnostuneita pii-
rejä säätiötä perustamaan ja sen toimintaa tuke-
maan. Varojen keruu ja aluksen vuotuinen huolto
ja käyttö on edullisimmin suoritettavissa yleishyödyl-
lisen säätiön toimesta.

Jos säätiö syystä tai toisesta joudutaan lopettamaan,
käytetään kertyneet varat kokonaisuudessaan Meri-
liiton merellisen nuorisotyön hyväksi.
Säätiön sääntöehdotus on oheassa.

PURJELAIVASÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

1 § Säätiön nimi on Purjelaivasäätiö — Segelfartygsstiftelsen, ja kotipaikka Helsingin kaupunki.

2 § Säätiön tarkoituksena on antaa nuor-
solle mahdollisuus perehtyä purjelai-
valle merelliseen ympäristöön ja täten
herättää ja ylläpitää kiinnostusta me-
renkuluun sekä merimieselämään.
Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö
hankkii yhden tai useampia purjelai-
voja sekä muutoinkin tukee ja edistää
nuorison merenkulun olosuhteiden tun-
temukseen lisäämistä sopivin tavoin.

3 § Säätiön pääomana on säätiötä perus-
tettaessa luovutetut () markkaa
sekä pääoman tuotto ja rahastoille muu-
toin kertyvät varat.

Säätiöllä on oikeus ottaa vastaan lah-
joituksia ja testamentteja sekä kartut-
taa omaisuuttaan muillakin laillisilla
keinoilla. Säätiö voi omistaa myös kiin-
teistöjä.

Säätiön varat, jos niitä ei välittömäs-
ti käytetä säätiön tarkoituksiin, on si-
joitettava varmasti ja tuottavasti.

4 § Säätiön päättävänä eliminä ovat val-
tuuskunta ja hallitus. Säätiöllä on toi-
minnanjohtaja.

5 § Säätiön valtuuskuntaan kuuluu (yhdek-
sän) kolmeksi vuodeksi kerrallaan va-
littavaa varsinaista jäsentä, joille kul-
lekin nimitään henkilökohtainen vara-
mies. Meriliitto — Sjöfartsförbundet
ry:n valtuuskunta määrää valtuuskun-
nan jäsenet ja varajäsenet ensimmäi-
seksi toimikaudeksi. Sen jälkeen nä-
mä valitaan säätiön valtuuskunnan
syyskokouksessa.

Valtuuskunnan jäsenistä on vuosittain
kolmannes erovuorossa. Kahtena ensi
vuonna määrää arpa erovuoroiset.
Erovuoroinen jäsen ja varajäsen voi-
daan valita uudelleen.

Jos valtuuskunnan jäsen kesken toi-
mikautaan eroaa, valitsee valtuuskun-
ta sijalle uuden jäsenen eronneen toi-
mikauden loppuun saakka.

Valtuuskunta valitsee vuosittain kes-
kuudestaan puheenjohtajan ja varapu-
heenjohtajan.

Valtuuskunta pitää vuosittain kaksi var-
sinaista kokousta ja voi kokoontua yli-
määräisestikin.

Kutsu valtuuskunnan kokoukseen toi-
mitetaan todisteellisesti kullekin jäse-
nelle vähintään 7 päivää ennen kokous-
ta. Valtuuskunta on päätösvaltainen jos
saapuvilla on puheenjohtaja tai vara-
puheenjohtaja sekä lisäksi neljä ja-
sentä.

Asiat ratkaistaan, mikäli ei ole kysy-
mys näiden sääntöjen muuttamisesta
tai säätiön lakkauttamisesta, yksinker-
taisella äänen enemmistöllä. Äänen
mennessä tasan, ratkaistaan vaalit ar-
valla ja muissa asioissa päätökseksi tu-
lee puheenjohtajan kannattama mieli-
pide.

Pöytäkirjaa pitää valtuuskunnan valit-
sema sihteeri, joka varmentaa pöytä-
kirjan allekirjoituksella. Pöytäkirja on
kahden viikon kuluessa kokouksen jäl-
keen esitettävä kahdelle kokouksen
kullakin kerralla valitsemalle tarkasta-
jalle, joiden tulee allekirjoituksellaan
vahvistaa hyväksymisensä.

6 §

Valtuuskunnan kevätkokouksessa, joka
pidetään maaliskuuhuhtikuun aikana:

- esitetään hallituksen antama toimin-
takertomus, tilinpäätös edelliseltä
kalenterivuodelta sekä tilintarkasta-
jen antama lausunto
- päätetään tilinpäätöksen vahvista-
misesta
- päätetään tili- ja vastuuvapauden
myöntämisestä hallitukselle ja
muille tiivielvöllisille
- käsitellään muut kokouskutsussa
mainitut asiat

Valtuuskunnan syyskokouksessa, joka
pidetään loka-marraskuun aikana:

- todetaan valtuuskunnan kokoon-
pano
- valitaan valtuuskunnan jäsenet ja
varajäsenet erovuoroisten tilalle
seuraavaksi toimikaudeksi
- valitaan valtuuskunnan puheenjoh-
taja ja varapuheenjohtaja seura-
vaksi toimikaudeksi